

Straatsburg, 16.12.2014
COM(2014) 910 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

Het werkprogramma van de Commissie voor 2015

Een nieuwe start

INLEIDING

Deze Commissie heeft het vertrouwen gekregen op grond van de belofte het verschil te maken, een ander beleid te voeren en de zaken anders aan te pakken. De burgers willen dat de EU de grote sociaal-economische uitdagingen aanpakt – de hoge werkloosheid, trage groei, hoge overheidsschulden, een gebrek aan investeringen en een gebrek aan concurrentievermogen op de mondiale markt. Zij willen minder bemoeienis van de EU met zaken die beter op nationaal of regionaal niveau door de lidstaten kunnen worden geregeld. Zij verwachten van de EU ook meer openheid en verantwoording over wat zij doet en hoe zij dit doet.

De Commissie is vastbesloten om deze verandering aan te sturen, en om samen met het Europees Parlement en de Raad ervoor te zorgen dat zij gestalte krijgt. Daarom zullen wij ons concentreren op de „grote kwesties”, zoals werkgelegenheid en groei, overeenkomstig de tien prioriteiten van de politieke beleidslijnen van voorzitter Juncker¹. Wij zullen geen voorstellen indienen die geen bijdrage leveren aan deze prioriteiten. En wij zullen waar nodig het principe van beleidsdiscontinuïteit toepassen² en in behandeling zijnde voorstellen intrekken wanneer deze niet overeenstemmen met onze doelstellingen of nergens toe leiden, omdat we willen dat alle instellingen zich toespitsen op essentiële zaken.

Dat is ons politiek engagement en vanuit dat gegeven willen wij, meer dan onze Brusselse basis alleen, de gehele EU bereiken om het vertrouwen van de burgers te herstellen en het terug te winnen. Zij zullen ons beoordelen aan de hand van onze inzet en resultaten, aan de hand van de verbeteringen die zij in hun eigen leven ervaren. In de eerste maand van onze ambtstermijn hebben wij een belangrijk werkgelegenheids-, groei- en investeringspakket³ voorgesteld, dat een nieuw investeringsplan omvat om de komende drie jaar ruim 315 miljard EUR aan extra investeringen op strategische gebieden te mobiliseren. Wij zijn van plan op de ingeslagen weg verder te gaan.

De in dit werkprogramma aangekondigde voorstellen zijn gekozen omdat zij naar onze mening het verschil kunnen maken voor banen, groei en investeringen en volgend jaar concrete baten kunnen afwerpen voor de burgers. Waar wij ons in dit werkprogramma toe verbinden, zijn de zaken die wij in 2015 concreet zullen realiseren. Andere acties om de tien

¹ Een nieuwe start voor Europa: mijn agenda voor banen, groei, billijkheid en democratische verandering – Politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie (http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_nl.pdf)

² Zie punt 39, tweede alinea, van het Kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie: "De Commissie beziet aan het begin van de ambtstermijn van de nieuwe Commissie alle hangende voorstellen, om deze politiek te bevestigen of in te trekken, waarbij zij naar behoren rekening houdt met de standpunten die het Parlement te kennen heeft gegeven."

³ COM(2014) 903)

prioriteiten te verwezenlijken, zullen worden voorgesteld in de werkprogramma's voor de komende jaren; voor sommige daarvan zullen de voorbereidende werkzaamheden van start gaan in 2015.

Wat er momenteel in de EU gebeurt en het oordeel dat onze burgers daarover hebben, is gebaseerd op bestaande wetgeving en programma's. Hun onmiddellijke zorg gaat uit naar de bestaande regels, en daarom beschouwt de Commissie het als een beleidsprioriteit om daarin te snoeien waar het kan, met behoud van een hoog niveau van sociale, gezondheids- en milieubescherming en de keuzevrijheid van de consument. Wij zullen de regels herzien om ervoor te zorgen dat zij bijdragen aan de agenda voor groei en werkgelegenheid en niet leiden tot onnodige bureaucratie en administratieve lasten, maar de voordelen opleveren die de burgers verwachten. Wanneer de regels achterhaald zijn of niet aansluiten op onze prioriteiten, zullen wij ze herzien en verbeteren. Onnodig bureaucratische regelingen zullen worden geëlimineerd. Waar de bestaande regels zinvol zijn en onze doelstellingen dienen, zullen wij er actief op toezien dat zij correct worden toegepast, ten uitvoer gelegd en gehandhaafd, zodat zij tastbare voordelen opleveren voor de burgers. En wij zullen gebruik maken van de andere instrumenten waarover wij beschikken om werkgelegenheid en groei te stimuleren, in het bijzonder de EU-begroting, die in de eerste plaats een middel is voor slimme investeringen in de lidstaten en de regio's.

Dit is een agenda voor verandering, ontstaan uit de behoefte om de EU weer op een groeipad te brengen en het Europees sociaal model en een gezond milieu duurzaam in stand te houden.

Het is ook een oproep voor verandering in de werkmethoden van het Europees Parlement en de Raad. Wij willen samen met hen de hoogste prioriteiten voor alle drie de instellingen vaststellen en de besluitvorming versnellen, zodat de positieve effecten van onze voorstellen snel de burgers bereiken. Wij zullen de partnerschapsbanden aanhalen met de lidstaten, de nationale parlementen, de regio's en de steden om de uitvoering van het bestaande beleid te verbeteren en de doeltreffendheid van maatregelen op het terrein te vergroten, gaande van het gebruik van de Structuurfondsen tot het milieubeleid, van de interne markt tot de consumentenrechten.

Om het vertrouwen te herstellen, is het nodig dat de verandering zichtbaar is⁴ en snel effect sorteert. Met dit werkprogramma en met de verwezenlijking ervan in 2015 willen wij bewijzen dat het deze keer echt anders is.

⁴ Om de nieuwe start met deze Commissie en het werkprogramma te onderstrepen, zal de Commissie zich in haar communicatieactiviteiten in 2015 toespitsen op de 10 prioriteiten van de politieke beleidslijnen. Zie punt 2.4 van SEC(2013) 486 van 23 september 2013 over de communicatie onder het meerjarig financieel kader 2014-2020.

Dit werkprogramma bevat gerichte maatregelen voor 2015. Het zet niet in detail uiteen wat de Commissie in de volgende vier jaar van zijn mandaat gaat doen, ook al zal worden begonnen met voorbereidende werkzaamheden, bijvoorbeeld voor de tussentijdse herziening van het meerjarig financieel kader. Bijlage I is gewijd aan de nieuwe initiatieven in verband met de grote prioriteiten van de politieke beleidslijnen waarop de Commissie haar inspanningen zal concentreren in 2015.

Bij de opstelling van dit werkprogramma heeft de Commissie alle voorstellen onderzocht die momenteel op een besluit van het Europees Parlement en de Raad wachten⁵. Toepassing van het beginsel van beleidsdiscontinuïteit beschouwen wij als een belangrijk onderdeel van onze politieke verantwoordelijkheid. Het is nodig de tafel op te ruimen zodat tijd en energie kan worden gestoken in de voorstellen die de grootste impact hebben op de groei en de werkgelegenheid en waarvan de kansen op goedkeuring in de nabije toekomst het grootst zijn.

Wij hebben een standpunt ingenomen over de voorstellen die wij wensen te handhaven, die welke wij van plan zijn te wijzigen om ze in overeenstemming te brengen met de tien prioriteiten en die welke wij willen intrekken. De Commissie blijft pal achter de doelstellingen staan van heel wat voorstellen waarvan zij de intrekking voorstelt. Voorstellen zijn echter nutteloos als het onderhandelingsproces een sluimerend bestaan leidt, als zij achterhaald zijn door de realiteit of als zij tijdens de onderhandelingen zo worden afgezwakt dat het oorspronkelijke doel niet meer kan worden bereikt. In sommige gevallen stelt de Commissie voor om voorstellen in te trekken en te vervangen door meer ambitieuze voorstellen of ze beter af te stemmen op de tien prioriteiten. In andere gevallen hebben zich sinds de indiening van het oorspronkelijke Commissievoorstel maatschappelijke ontwikkelingen voorgedaan. De voorstellen die zullen worden ingetrokken (of gewijzigd), zijn opgenomen in bijlage II. Voordat zij effectief tot intrekking overgaat, zal de Commissie het standpunt van het Europees Parlement en de Raad inwinnen.

Het werkprogramma weerspiegelt ook de belofte van de Commissie de regelgeving beter te maken. Dat is waar het om draait in het Refit-programma van de Commissie voor gezonde regelgeving: de bureaucratie terugdringen en regelgevende barrières uit de weg ruimen. De acties in het kader daarvan – amendering, geschiktheidstoetsing en evaluatie van wetgeving – behoren tot de kernwerkzaamheden van de Commissie; zij worden opgesomd in bijlage III. Er zullen vereenvoudigingswerkzaamheden worden geïnitieerd, bijvoorbeeld in het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Een andere aandachtspool is een vlotte implementatie van de recente hervorming van de financiële diensten, het gemeenschappelijk visserijbeleid en de nieuwe regels voor de Europese Structuur- en Investeringsfondsen 2014-2020. Dit vereist coördinatie op alle niveaus en betrokkenheid van alle belanghebbenden, de opbouw van netwerken en de uitwisseling van ervaringen en beste praktijken op verschillende beleidsterreinen.

⁵ In totaal gaat het om 452 voorstellen van vorige Commissies.

Met het oog op een betere informatieverstrekking aan de burgers en de bedrijven over de inwerkingtreding van EU-wetgeving, is in bijlage IV van het werkprogramma een lijst opgenomen van wetgevingsinstrumenten die in 2015 van toepassing worden.

1. Een nieuwe stimulans voor banen, groei en investeringen

Het nieuwe economische discours van de Commissie is opgebouwd rond drie hoofdthema's – stimulering van investeringen, uitvoering van structurele hervormingen en budgettaire verantwoordelijkheid. In nauwe samenwerking met de Europese Investeringsbank heeft de Commissie een belangrijk investeringsplan⁶ voorgesteld dat de werkgelegenheid, de groei en de investeringen in Europa een nieuwe impuls moet geven. Er zal aanvullende financiering voor nieuwe investeringen worden gemobiliseerd door middel van een nieuw Europees Fonds voor strategische investeringen. Een "pipeline" van goede projecten moet ervoor zorgen dat de middelen bij de reële economie terechtkomen. Daarnaast zal de technische bijstand worden uitgebreid en de toegang worden vergemakkelijkt.

Naast het nieuwe fonds, zal het gebruik van innovatieve financieringsinstrumenten (zoals leningen en garanties, in plaats van subsidies) verder worden gestimuleerd om de Europese Structuur- en Investeringsfondsen in de periode 2014-2020 een grotere impact te geven, waarbij ernaar wordt gestreefd het gebruik van dergelijke instrumenten in de nieuwe programmeringsperiode ten minste te verdubbelen.

Nog andere maatregelen zullen gericht zijn op het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het wegnemen van belemmeringen van regelgevende en niet-regelgevende aard en het verder uitbouwen van de interne markt. De Commissie zal een aantal voorstellen indienen om deze aanpak snel concreet te maken en een en ander aan de toepasselijke staatssteunregels toetsen.

Nu alle partnerschapsovereenkomsten voor de Europese Structuur- en Investeringsfondsen 2014-2020 goedgekeurd zijn en de laatste hand wordt gelegd aan de resterende operationele programma's, zouden de investeringen in 2015 vruchten moeten beginnen afwerpen inzake de doelstellingen van slimme, duurzame en inclusieve groei van Europa 2020⁷. Het nieuwe cohesiebeleid, dat stevig is verankerd in het Europees semester en het proces van economische governance, is in verschillende lidstaten uitgegroeid tot de belangrijkste bron van overheidsinvesteringen.

In het kader van de bezinning over de tussentijdse herziening van het meerjarig financieel kader (MFK) en de voorbereiding van het MFK-pakket post 2020 verderop in de ambtstermijn van de Commissie zal worden bekeken hoe de impact van de EU-begroting op

⁶ COM(2014) 903.

⁷ COM(2010) 2020 definitief.

werkgelegenheid, groei en investeringen kan worden gemaximaliseerd, vanuit de invalshoek van optimale benutting van overheidsgeld.

De Commissie zal de EU-strategie voor het handels- en investeringsbeleid tegen het licht houden, met de focus op de bijdrage daarvan aan banenschepping en groei. Het consolideren van de handels- en investeringsbanden met nieuwe groeipolen in de wereld is niet alleen van vitaal belang voor de werkgelegenheid, de groei en de toename van de productiviteit in de EU, maar vertoont ook belangrijke raakvlakken met ons nabuurschaps- en ontwikkelingsbeleid en met de participatie van de EU in internationale financiële instellingen.

De lidstaten worden geconfronteerd met de zware uitdaging meer mensen aan het werk te krijgen en ervoor te zorgen dat de arbeidskrachten over de nodige vaardigheden beschikken om zich verder te ontwikkelen en zich aan te passen aan de jobs van de toekomst. De Commissie zal een pakket maatregelen voorstellen ter ondersteuning van deze inspanningen om de integratie op de arbeidsmarkt en het verwerven van vaardigheden te bevorderen.

Weldoordachte EU-wetgeving en een effectieve tenuitvoerlegging ervan kunnen een belangrijke impact hebben op werkgelegenheid, groei en innovatie. Eco-industrieën en eco-innovatie leveren op dit ogenblik een derde van de wereldmarkt voor groene technologie, die een biljoen euro waard is en naar verwachting zal verdubbelen tegen 2020. Het herziene voorstel voor de circulaire economie zal deze trend versterken en zodoende tot groene groei bijdragen. Op dit gebied is het zaak gemeenschappelijke doelstellingen overeen te komen en het daarmee overeenstemmende ambitieniveau, maar minder dirigistisch te zijn wat betreft de middelen die de lidstaten kunnen gebruiken om tot de beoogde resultaten te komen, wat het gemakkelijker zal maken om voorstellen op het terrein om te zetten in concrete verwezenlijkingen.

De EU beschikt over een goed ontwikkeld regelgevingsstelsel. Een hernieuwde focus op implementatie en streven naar synergie-effecten van bestaande wetgeving kunnen op korte termijn vruchten afwerpen, en nieuwe groei- en werkgelegenheidskansen creëren. Naast het herzien van bestaande wetgeving om de doelmatigheid ervan te garanderen, zal de Commissie met de lidstaten samenwerken om het maximale groeipotentieel uit het bestaande corpus van EU-wetgeving te halen. Op vele van onze werkterreinen – landbouw, visserij, douane, financiële diensten en de interne markt met name maar niet exclusief, zal dit prioriteit nummer één zijn.

2. Een connectieve digitale interne markt

De digitale interne markt is één van de belangrijkste sleutels tot een nieuwe dynamiek in de gehele Europese economie en kan het creëren van banen, groei, innovatie en sociale vooruitgang bevorderen. Het digitale heeft zijn intrede gedaan in alle geledingen van de economie en de samenleving. In het belang van de burgers en de ondernemingen dient Europa voorop te lopen in deze digitale revolutie. Belemmeringen voor digitale ontwikkelingen staan werkgelegenheid, welvaart en vooruitgang in de weg.

De Commissie werkt aan een strategie die zich richt op de grote knelpunten voor de totstandbrenging van een veilige, betrouwbare en dynamische digitale interne markt. De strategie zal zes onderdelen omvatten: vertrouwen opbouwen, beperkingen wegnemen, toegang en connectiviteit waarborgen, bouwen aan de digitale economie, de e-samenleving bevorderen en investeren in baanbrekend ict-onderzoek en innovatie.

In 2015 wil de Commissie in de context van de strategie voor de digitale interne markt lopende interinstitutionele onderhandelingen afronden, bijvoorbeeld over de hervorming voor een gemeenschappelijke Europese gegevensbescherming en de verordening inzake een connectief continent. Tevens zal zij nieuwe, wetgevende en niet-wetgevende, initiatieven voorstellen om de digitale interne markt tot op het ambitieniveau te tillen dat nodig is om het hoofd te bieden aan de uitdagingen. De Commissie zal in dit verband met name het wettelijk kader op telecommunicatiegebied aanvullen, de EU-wetgeving inzake het auteursrecht en de audiovisuele mediadiensten moderniseren, de regels voor online- en digitaal winkelen vereenvoudigen voor consumenten, e-commerce vergemakkelijken, de cyberveiligheid verhogen en van digitalisering een horizontaal item op alle beleidsterreinen maken. Een

3. Een schokbestendige energie-unie met een toekomstgericht beleid inzake klimaatverandering

Een betrouwbare en betaalbare energievoorziening is een topprioriteit voor iedereen. De Commissie zal een strategisch kader voor de Unie uitstippelen waarin de belangrijkste acties worden aangegeven die moeten worden ondernomen om de zekerheid van de energievoorziening te waarborgen, minder afhankelijk te worden van de invoer uit derde landen, verdere integratie van de nationale energiemarkten te bewerkstelligen en de inbreng van consumenten te vergroten, de energie-efficiëntie te verhogen⁸, de energiemix koolstofarmer te maken en onderzoek en innovatie op energiegebied te stimuleren.

De EU loopt ook voorop bij de wereldwijde inspanningen ter bestrijding van de opwarming van de aarde. De Commissie zal de visie en de aspiraties van de EU uiteenzetten in de aanloop naar de Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) die eind 2015 in Parijs plaatsvindt en zal de eerste wetgevingsvoorstellen indienen om het klimaat- en energiepakket voor 2030 ten uitvoer te leggen.

Er zal verder worden gewerkt aan de verbetering van het regelgevingskader voor onderling gekoppelde, veilige en zekere vervoersdiensten met minder uitstoot van broeikasgassen.

⁸ De Commissie bekijkt de richtlijn energie-etikettering (2010/30/EU) en zal nagaan of de huidige regeling moet worden bijgesteld om op een minder intrusieve manier hetzelfde doel te bereiken.

4. Een diepere en eerlijkere interne markt met een sterkere industriële basis

De eengemaakte markt is een van Europa's grootste troeven — zijn potentieel moet verder worden benut ter versterking van de Europese concurrentiepositie op de wereldmarkt en om banen te scheppen. De Commissie zal een strategie voor de interne markt uitstippelen waarin nieuwe benaderingen voor het exploiteren van dat potentieel worden aangegeven.

De interne markt is ook het fundament onder Europa's industriële sterkte en productieve capaciteit en moet verder worden versterkt. Stimulering van investeringen in infrastructuur, kleine en middelgrote en midcap-ondernemingen, verbetering van het regelgevingskader en bedrijven helpen om te innoveren, bijvoorbeeld met steun van het programma Horizon 2020, zullen belangrijke werkterreinen zijn. De luchtvaartsector staat voor grote uitdagingen. De Commissie zal nagaan hoe zij de situatie van de sector kan verbeteren door zijn concurrentiepositie te versterken.

De Commissie wil de lidstaten helpen om de werkloosheid terug te dringen door middel van structurele hervormingen en steun bij het scheppen van banen en het bevorderen van inzetbaarheid. Zij zoekt naar geschikte manieren om te investeren in kennis en vaardigheden, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare groepen zoals werkloze jongeren en langdurig werklozen. Ondersteuning van arbeidsmobiliteit zal daarbij een belangrijke factor zijn, met name in het geval van aanhoudende discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden en vacatures, ook over de grenzen heen, evenals het ondersteunen van de rol van de nationale autoriteiten bij het bestrijden van misbruik of frauduleuze verzoeken.

De voltooiing en uitvoering van de grondige herziening van het financiële regelgevingskader in reactie op de financiële crisis, met inbegrip van de tenuitvoerlegging van de nieuwe regels op het gebied van banktoezicht en -afwikkeling, blijft een belangrijk werkterrein van de Commissie. Het regelgevingskader zal nog verder zal worden versterkt door middel van een voorstel inzake crisisbeheer en afwikkeling van systeemrelevante niet-bancaire entiteiten. De Commissie zal wat de interne markt voor financiële retaildiensten betreft de voorbereidende werkzaamheden aanvatten om de baten hiervan voor de consument te vergroten.

De Commissie zal een actieplan opstellen voor het opbouwen van een kapitaalmarktenunie en nagaan op welke manier de fragmentatie van de financiële markten kan worden verminderd, de financieringsbronnen voor de gehele economie kunnen worden gediversifieerd, kmo's gemakkelijker toegang tot financiering kunnen krijgen en grensoverschrijdende kapitaalstromen op de interne markt kunnen worden bevorderd zodat kapitaal op de meest productieve manier kan worden gebruikt. Op korte termijn zal een kader worden voorgesteld voor securitisatie van hoge kwaliteit in Europa om voor een betere gestandaardiseerde kredietinformatie voor kmo's te zorgen, zal worden nagaan hoe succesvolle regelingen voor onderhandse plaatsing EU-wijd kunnen worden uitgerold en zal de prospectusrichtlijn worden herzien om de administratieve lasten voor kleine en middelgrote ondernemingen te verlichten.

5. Een diepere en eerlijkere economische en monetaire unie

De architectuur van de economische en monetaire unie moet verder worden versterkt zodat de euro het vertrouwen van de burgers kan behouden, het hoofd kan blijven bieden aan markturbulentie en de voorwaarden creëert voor duurzame groei en werkgelegenheid. Na de herziening van de regels inzake de economische governance en maatregelen om het proces van het Europees semester te vereenvoudigen en te stroomlijnen, werkt de Commissie thans aan een verdieping van de economische en monetaire unie en werkt zij voorstellen uit voor verdere stappen in de richting van gedeelde soevereiniteit op het gebied van economische governance. Deze inspanning zal vergezeld gaan van maatregelen ter versterking van de sociale dialoog op alle niveaus.

De Commissie erkent dat fiscaliteit een bevoegdheid van de lidstaten is, maar zal tegelijkertijd de inspanningen opvoeren om belastingontwijking en fiscale fraude te bestrijden en tegemoet te komen aan de roep vanuit de samenleving om fiscale rechtvaardigheid en transparantie. Met de op het niveau van de OESO en de G20 betreffende grondslaguitholling en winstverschuiving verrichte werkzaamheden als uitgangspunt zal de Commissie een actieplan opstellen dat maatregelen op EU-niveau omvat om te evolueren naar een systeem waarbij winsten worden belast in het land waar zij worden gemaakt, ook in de digitale economie, wat eveneens overeenstemming vereist over een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting. In dit verband zal de Commissie zeer binnenkort ook een voorstel formuleren voor automatische informatieuitwisseling tussen de belastingautoriteiten over grensoverschrijdende "tax rulings". Voorts zal de Commissie nauw met de andere instellingen samenwerken om de invoering van een belasting op financiële transacties en strengere regels tegen het witwassen van geld aan te moedigen. De werkzaamheden op het gebied van de btw, waartoe maatregelen behoren om de belastingkloof te dichten, worden eveneens voortgezet.

6. Een redelijke en evenwichtige vrijhandelsovereenkomst met de VS

Handel levert een belangrijke bijdrage aan werkgelegenheid en groei. Behalve bij de trans-Atlantische partnerschapsovereenkomst voor handel en investeringen (TTIP) met de Verenigde Staten, is de Commissie actief betrokken bij een aantal bilaterale onderhandelingen en heeft zij zich op het multilaterale vlak sterk geëngageerd tegenover de WTO. De Commissie heeft reeds stappen ondernomen om de onderhandelingen over de TTIP-overeenkomst transparanter te maken⁹ en blijft zich inspannen voor een redelijke en evenwichtige overeenkomst waarin de Europese gezondheids-, sociale, milieu- en gegevensbeschermingsstandaarden worden gevrijwaard.

7. Een ruimte van justitie en fundamentele rechten op basis van wederzijds vertrouwen

⁹ C(2014)9052.

De burgers verwachten van de EU recht, bescherming, rechtvaardigheid en rechtsstatelijkheid, en een krachtdadige houding in de strijd tegen alle vormen van discriminatie. De Commissie zal verder werken aan de toetreding van de EU tot het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in afwachting van het nakende oordeel van het Hof. Zij zal zich blijven inzetten om de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme, en de justitiële samenwerking te verbeteren ten behoeve van de burgers in de EU en om de EU-begroting te beschermen tegen fraude, onder andere door te blijven ijveren voor een onafhankelijk Europees openbaar ministerie.

De Europese Commissie zet zich in voor gelijke kansen voor mensen met een beperking, geheel conform het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap. Dit omvat ook de toegankelijkheid van de fysieke omgeving, het vervoer, informatie- en communicatietechnologie en -systemen (ICT) en andere faciliteiten en diensten.

De Commissie zet zich in voor de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen, en het mogelijk maken van een grotere arbeidsparticipatie van vrouwen. Zij zal haar zwangerschapsverlofvoorstel van 2008 binnen zes maanden intrekken indien het niet mogelijk is om de onderhandelingen weer vlot te trekken. Dit zou een nieuwe benadering mogelijk moeten maken waarbij de kwestie in een ruimere context wordt bekeken, rekening houdende met de maatschappelijke realiteit van vandaag en met de vooruitgang die op dit gebied in de lidstaten is gerealiseerd.

De Commissie zal een Europese Veiligheidsagenda voorstellen voor het aanpakken van bedreigingen voor de interne veiligheid van de EU, zoals grensoverschrijdende criminaliteit, cybercriminaliteit, terrorisme, buitenlandse strijders en radicalisering, om de EU te helpen haar burgers te beschermen zonder zich af te schermen van de rest van de wereld.

8. Naar een nieuw beleid op het gebied van migratie

Om het hoofd te bieden aan de toenemende druk aan de buitengrenzen werkt de Commissie aan een Europese agenda inzake migratie waartegenover een eerlijkere en verantwoordelijke aanpak van de legale migratie zal staan om van de EU een aantrekkelijke bestemming voor talent en vaardigheden te maken; deze agenda zal strenge maatregelen tegen illegale migratie en mensenhandel en -smokkel omvatten. Een beter migratiebeheer houdt in, ons migratiebeleid beter afstemmen op het externe beleid, de interne en externe samenwerking stimuleren, bescherming bieden aan personen in nood, op basis van verantwoordelijkheid en solidariteit, en tragische gebeurtenissen, zoals die welke zich keer op keer voordoen in de Middellandse Zee, voorkomen.

9. Een sterkere speler op wereldvlak

Een aantal recente gebeurtenissen, waarvan die aan de oostelijke en zuidelijke grenzen van de EU niet de minste zijn, hebben de geopolitieke uitdagingen op de voorgrond geplaatst. De EU heeft behoefte aan een doeltreffend gemeenschappelijk buitenlands beleid en betere mechanismen om te anticiperen op gebeurtenissen en om snel gemeenschappelijke

antwoorden te formuleren op gemeenschappelijke uitdagingen, evenals aan een gemeenschappelijk optreden om kansen te grijpen waarvan we alleen tezamen ten volle kunnen profiteren. Europa moet samenwerken op het gebied van veiligheid en defensie en om zijn strategische partnerschappen verder te ontwikkelen. Een coherente en gecoördineerde inzet van alle instrumenten waarover de Unie beschikt, met inbegrip van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en systematische externe projectie van het interne beleid zullen onontbeerlijk zijn om de beleidsdoelstellingen van de EU op het wereldtoneel dichterbij te brengen.

De Commissie zal van het bevorderen van de stabiliteit aan de grenzen van Europa een prioriteit maken. Om deze te verwezenlijken, is het van cruciaal belang de buurlanden te helpen democratische en economische hervormingen door te voeren, de rechtsstaat te handhaven, de economische structuren en het concurrentievermogen te versterken, de institutionele capaciteit en een goed werkende overheidsadministratie te ontwikkelen en het welvaartspeil te verhogen. De Commissie zal het Europese nabuurschapsbeleid onder de loep nemen en voorstellen formuleren met het oog op de toekomst. Zoals in de politieke beleidslijnen staat te lezen, zullen de lopende onderhandelingen over de uitbreiding worden voortgezet, en moeten met name de landen van de Westelijke Balkan een Europees perspectief blijven houden, maar zal de komende vijf jaar geen nieuwe uitbreiding plaatsvinden.

De EU heeft een solide traditie van internationale samenwerking en ontwikkelingshulp en bijstandsverlening aan grote delen van de wereld. Hiertoe behoren de bevordering van de mensenrechten in al onze externe acties, het aanpakken van ongelijkheid en het opkomen voor de gelijkheid van mannen en vrouwen. Ons ontwikkelingsbeleid moeten echter ook voortdurend aan de veranderende behoeften van de partnerlanden worden aangepast willen we onze verbintenissen optimaal nakomen. In 2015 – het Europees Jaar voor ontwikkeling – zal de Commissie haar werkzaamheden voortzetten om te voldoen aan de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling na 2015 en een bezinning op gang brengen over haar toekomstige betrekkingen met de ontwikkelingslanden (na Cotonou). Daarnaast dragen wij bij aan de strijd tegen ebola. Wij zullen ons blijven inspannen om met onze humanitaire hulp een zo groot mogelijke impact te bewerkstelligen en onze crisisresponscapaciteit te vergroten.

10. Een Unie van democratische verandering

De burgers verwachten verbeteringen op het vlak van wat de EU doet en hoe we te werk gaan. Wij willen zo open mogelijk zijn over de werkzaamheden van de Commissie en zullen samenwerken met de andere instellingen om meer rekenschap en verantwoording af te leggen over het optreden van de EU en het toegankelijker te maken. De Commissie heeft nieuwe regels om volledige transparantie van de contacten tussen de leden van de Commissie en groeperingen of als zelfstandige werkzame personen te garanderen¹⁰, en zal voorstellen doen

¹⁰ C(2014)9051.

voor een interinstitutioneel akkoord over een verplicht transparantieregister, zodat alle Europese instellingen opening van zaken geven over wie het besluitvormingsproces beïnvloedt.

Zoals aangekondigd in de politieke beleidslijnen, zal de Commissie het besluitvormingsproces voor de verlening van vergunningen voor genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) herzien om tegemoet te komen aan de zorgen van de burgers en de lidstaten ten aanzien van de thans bestaande wettelijke verplichting voor de Commissie om de toelating van GGO's goed te keuren in gevallen waarin een duidelijke meerderheid van lidstaten tegen het voorstel gekant is.

De Commissie zal haar instrumentarium voor een betere regelgeving verfijnen, meer in het bijzonder de evaluaties, effectbeoordelingen en openbare raadplegingen, en zal een serie nieuwe acties vaststellen in het kader van haar Refit-programma voor gezonde regelgeving. Om het wetgevingsproces op het niveau van de EU doeltreffender te maken, dienen alle instellingen aan betere regelgeving te doen. De Commissie zal daartoe een voorstel indienen voor een nieuw Interinstitutioneel Akkoord dat daarover gaat. Om de prioriteiten op het gebied van werkgelegenheid, groei en investeringen te realiseren, moeten alle drie de instellingen beter samenwerken. De Commissie is in gesprek met het Europees Parlement en de Raad over een betere gezamenlijke programmering. Dit zou, met inachtneming van de rol en de prerogatieven die elke instelling uit hoofde van de Verdragen heeft, de gedeelde verantwoordelijkheid voor de prioriteiten ten goede komen en de uitvoering van de agenda voor de EU op de meest effectieve wijze vooruit helpen.

Na de goedkeuring van het werkprogramma 2015 wil de Commissie samen met het Europees Parlement en de Raad werk maken van een lijst van prioritaire voorstellen waarvoor de instellingen snel vooruitgang willen boeken en snel tot een definitieve vaststelling willen komen, waaronder met name die welke rechtstreeks verband houden met de tenuitvoerlegging van het investeringsinitiatief. Samen kunnen wij ervoor zorgen dat het deze keer anders wordt.